

Tudósítás a Budapesti Fegyház és Börtön által rendezett szakmai konferenciáról

„Antiszocialitás, drogz problémák és bánásmód a börtönben” címmel rendezett a Budapesti Fegyház és Börtön szakmai konferenciát 2009. május 14-én a kőbányai Pataky István Múvelődési Központban.

Elsőként **Frank Tibor** bv. dandártábornok, a Budapesti Fegyház és Börtön parancsnoka – a rendezvény házigazdája – köszöntötte a résztvevőket, majd **Dömény Sándor** bv. vezérőrnagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának biztonsági és fogvatartási helyettese nyitotta meg a konferenciát.

A tanácskozás délelőtti programjának levezető elnöke **prof. dr. Ruzsonyi Péter** bv. ezredes, a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszékének vezetője volt.

Az első előadó, **dr. Huszár László** bv. dandártábornok, a BVOP Stratégiai, Elemzési és Tervezési Főosztályának vezetője a börtönbeli kábítószer-probléma nemzetközi tendenciáit vázolta fel. Holland és angol példákra utalva kifejtette, hogy a nyugat-európában tett legújabb intézkedések a szigorítás és költségcsökkentés irányá-

ba hatnak. A stratégiai irányokat tekintve a biztonság erősítése (a csomagvizsgálat és a beléptetés szigorítása, a személyzet fokozottabb ellenőrzése), ugyanakkor a kezelés célzottsága, a lehetőségek jobb kihasználása érvényesül.

Dr. Zacher Gábor toxikológus, az Erzsébet Kórház osztályvezető főorvosa „Utak és tévutak, drogkarrier” című előadásában egy valós, jelenleg is az osztályán kezelt személy kábítószeres karrierjén, a függőség stációin keresztül mutatta be azokat az egészségromboló hatásokat és veszélyeket, amelyeket a különböző kábítószeres okoznak.

Fiáth Titanilla, a Budapesti Fegyház és Börtön pszichológusa a börtönlakók testedzés-függőségével és szteroid-használatával kapcsolatos prezentációját adta elő. (A prezentáció alapját képező kutatásban Nemszilaj Anita, a Budapesti Fegyház és Börtön pszichológusa, Sebestyén Krisztina, az intézet pszichológiai asszisztense és Rózsa Sándor, az ELTE Személyiségpszichológia Tanszékének munkatársa működött közre.) Kiemelte a testméret és a testedzés börtönbeli jelentőségét, s utalt arra, hogy kondiengedélyek híján milyen, a zárkában elvégezhető gyakorlatokat találnak ki az elítéltek. Beszült a testedzés-függőségről mint betegségről, illetve ismertette azokat a szteroidokat, amelyeket a testépítő fogvatartottak használnak.

Nagy Zsolt addiktológiai konzultáns és az Anonim Alkoholisták közösségének három tagja a szervezet alapelveit, 12 lépéses programját és az önéngítés gyakorlatát mutatta be. Az Anonim Alkoholisták 2001 és 2004 között tartottak előadásokat a Budapesti Fegyház és Börtön gyógyító körletén, majd 2008 őszén kezdtek újból havi rendszerességgel csoport-foglalkozásokat tartani az intézetben.

Az ebédszünetben a konferencia résztvevői megtekinthették a kiállított szakmai posztereket, bemutatókat és **Gaál Béla**, a Bács-Kiskun Megyei Bv. Intézet sajtóreferense „A helyzet foglyai – a foglyok helyzete” című fotó-kiállítását.

A délutáni program levezető elnöki tisztét **prof. dr. Vótkó György**, a Legfőbb Ügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Önálló Osztályának vezetője látta el.

Dr. Harmatta János pszichiáter, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet (OORI) Tündérhegyi Pszichoszomatikus és Pszichoterápiás Rehabilitációs Osztályának osztályvezető főorvosa, a Magyar Pszichiátriai Társaság elnöke a „Pszichoterápiás tevékenység szervezeti kontextusban” címmel tartotta meg előadását, amelyben ismertette a pszichoterápia célját, kereteit, határait, a terápiás közösségek alapelveit, valamint kitért arra is, hogy ezek hogyan illeszthetők a zártintézeti keretek közé, illetve hogy mi lehet a pszichoterápia célja a börtönben.

Dr. Kerezi Klára kriminológus, az OKRI kutatási igazgatóhelyettese, „Antiszocialitás” című előadásában – többek között – a tudomány és a jogalkotás ellentmondásos viszonyáról, a longitudinális vizsgálatok szükségességéről, a kriminális karrier dimenzióiról (részvétel, gyakoriság, súlyosság, a karrier tartama) és a problémás fejlődési út jellemzőiről beszélt.

Dr. Antal Albert, az IMEI főigazgató főorvosa előadásában a büntetés-végrehajtás intézeteiben előforduló öngyilkossági kísérletek, az öngyilkossággal fenyegetőzők statisztikai adatait elemezte a prevenció lehetőségének szempontjából. (Az 1999-ig visszanyúló adatok retrospektív elemzésében Lehoczki Ágnes, dr. Hamula János, dr. Benke Bálint, dr. Gibiszer Éva, Deli Éva is részt vett.) A vizsgált időszakban az IMEI ambulanciájára öngyilkossági kísérlet, illetve öngyilkossággal való fenyegetőzés miatt 2 650 esetben történt beutalás, amelynek több mint 50%-a négy intézetből (Budapesti Fegyház és Börtön, Fővárosi Bv. Intézet, Pálhalmai Országos Bv. Intézet, a tököli Fiatalokorúak Bv. Intézete) tevődött össze.

Lehoczki Ágnes, az IMEI pszichológusa a börtönben elkövetett önkárosítások pszichés okait vizsgálta előadásában. Mint rámutatott: az esetek túlnyomó többségében az önkárosító magatartás a fogvatartott börtönbeli helyzetének javítására szolgáló eszköz. Az önkárosítások számát, illetve az azzal való manipulációt képesek vagyunk, és felelőségünk is lényeges mértékben befolyásolni, amely az elhelyezés körülmekintő megválasztásával, a személyzettel való jobb kommunikáció kialakításával, továbbá az egyértelmű és következetes útmutatásokkal, illetve az ezeknek megfelelő reakciókkal lehetséges.

A konferencia utolsó előadója, **Fliegauf Gergely** bv. őrnagy, a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszékének oktatója a „Kriminológia és börtönpszichológia: a differenciált asszociációs elmélet és a kognitív behavior terápia kapcsolata” című előadásának elején kitért néhány deviancia elméletre és azok hazai vonatkozásaira, majd a kognitív behavior terápia börtönbeli alkalmazhatóságának lehetőségeit vázolta fel.

Frank Tibor záróbeszédében joggal nevezte sikeresnek a rendezvényt, s fejezte ki elismerését az előadóknak a konferencia színvonalát illetően. A Budapesti Fegyház és Börtön parancsnokának megelégedettsége nyilván annak is szólt, hogy az intézet által rendezett tanácskozáson 300 (fele részben büntetés-végrehajtási, fele részben „külső”) szakember vett részt.

A konferencia programját **Huller Ervin**, a Budapesti Fegyház és Börtön Pszichológiai Osztályának vezetője állította össze, aki **Doroginé dr. Komoróczy Bernadettel**, a börtön Jogi és Titkársági Osztályának vezetőjével és az intézet lelkes szervezőgárdájával együtt sokat tett a rendezvény zökkenőmentes lebonyolításáért.

Az utólag érkezett visszajelzések is azt bizonyítják, hogy a tanácskozás a résztvevők valódi eszmecesteréjévé tudott válni.

A konferencia előadásainak, prezentációinak anyaga a Budapesti Fegyház és Börtön honlapján – www.budapestifegyhaz.hu – elérhető lesz.

Deák Ferenc István

A cikkben szereplő fotókat Gaál Béla készítette.